

Posudek vedoucího diplomové práce Sergeje Zaripova „Limity demokracie“

1. K tématu limitů demokracie se dá přistoupit např. analýzou jejích podmínek, nemáme-li samozřejmě pocit, že může vzkvétat vždy a všude (stav společnosti, politická kultura, hodnotové orientace, distribuce bohatství aj.). Z toho by vyplynulo, že při absenci potřebných podmínek (kde, kdy) není úspěch demokracie příliš pravděpodobný. Můžeme litovat toho, že se neprosazuje všude, anebo se můžeme radovat, že alespoň někde jsme demokracie ušetřeni. Řekl bych, že *Sergej Zaripov* není bezvýhradným fanouškem demokracie, jen to nedává najevo úplně zřetelně, což je možná škoda, protože v přímé polemice by se mohlo leccos ozřejmit.

2. *Sergej Zaripov* předložil diplomovou práci, čítající kromě obvyklých náležitostí zhruba 60 stran autorského textu. Na této ploše shromáždil velké množství informací o historickém vývoji demokracie, jejím sblížení s liberalismem, sociálních podmínkách atd. Je vcelku zřejmé, že výsledek nemůže být při takovém záběru textem příliš hlubokým, jde však o to, co od diplomové práce očekáváme. Je-li to zaujetí tématem, jeho ohledávání a strukturování, práce s literaturou a formulace vlastních postřehů, pak byl úkol splněn. Ke zmíněným postřehům patří návrhy institucionálních vylepšení soudobých politických systémů, připomenutí, že demokracie není všezahrnujícím dobrem, jakož i úvaha nad tím, že se sama může stát ideologií. Ne vždy s nimi souzním, ale jsou výrazem vlastního přemýšlení, nikoliv jen kompilování cizích textů.

To ovšem neznamena, že tu nejsou rezervy: ukazuje-li autor na podmíněnost aténské demokracie otrokářstvím, co z toho plyne pro dnešek, jsou realizovatelné plány na globální demokracii na půdě reformované OSN, co proslulý demokratický deficit EU apod.? V mnoha případech je tu připraven materiál, k jehož zevrubnějšímu rozboru však již nedošlo. Nemůžeme nicméně odhlížet od toho, že autor nepíše ve své mateřštině.

3. S diplomantem jsem měl možnost konzultovat od samého počátku, diplomovou práci jsem četl ve dvou fázích její přípravy, autor ji ostatně představil i na vědeckém semináři katedry politologie a sociologie. Mám pocit, že tehdejší rozprava napomohla korekci jeho původní pozice, jež vypadala zhruba takto: je-li autentickou demokracií demokracie aténská, není už demokracie na tomto světě. Toto stanovisko mi nepřipadalo úplně nosné. Na mé další připomínky diplomant reagoval, ne vždy jim však vyhověl, protože by vedly k větším zásahům do koncepce a systematiky práce (čemu a kde věnovat pozornost, výraznější přidržování se základního tématu).

4. Autor se opírá o řádku vesměs česky psaných pramenů, které korektně cituje. V práci postupně ubývalo chyb, takže jich je snad už víceméně prosta. Na textu je po mém soudu znát, že autor není vypsáný, nikoliv však nutně, že je cizinec.

5. Když jsem toto téma vypisoval, představoval jsem si jiný způsob jeho zpracování. Je to ovšem diplomová práce *Zaripovova*, nikoliv *Kyselova*. Podle mého názoru je způsobilá k obhajobě, hodnocení však bude více než jindy závislé na ústní prezentaci autorově.

V Praze dne 14. září 2015

doc. JUDr. Jan Kysela, Ph.D.